

Холодна Валерія Євгенівна
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції

науковий керівник:
Рижкова Світлана Анатоліївна
старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЮВЕНАЛЬНІЙ ДЕЛІКТНОСТІ

Сьогодні перед нашою державою стоїть завдання виконання своїх міжнародних зобов'язань у сфері надання державою особливої турботи та допомоги дітям, реалізації положень Конституції України про визнання людини, її життя і здоров'я, честі та гідності найвищої, суспільної цінності, кожен має право на вільний розвиток своєї особистості. Ураховуючи рівень злочинності неповнолітніх, також виникає необхідність розробки ефективних заходів захисту прав дітей з порушенням закону [1].

Запорукою ефективного функціонування будь-якого нормативно-правового акту є постійне вивчення його прогалин, удосконалення механізму імплементації та запровадження нових показників ефективності.

Сучасні соціально-економічні умови, сімейне виховання, негативний вплив довкілля тісно пов'язані з причинами протиправної поведінки неповнолітніх, що має свою специфіку та пов'язане з особливостями їх віку, фізичного та психічного розвитку, незавершеністю морального розвитку, розвитку дітей, юридичною незрілістю тощо.

Термін «профілактика правопорушень неповнолітніх» ще не вживається належним чином у науці і не згадується в нормативних актах. Однак є всі передумови для його більш активного використання. Делікт (від лат. «delictum») – проступок, провина, проступок. Деякі фальшивомонетники визначають адміністративне правопорушення як сукупність адміністративних правопорушень (правопорушень), які вчиняються на певній географічній території, у певний проміжок часу [2, с.172].

Насамперед необхідно визначитися з використанням терміну «профілактика неповнолітніх». Так, С. Поволоцька, досліджуючи організаційно-правові засади діяльності міліції у сфері профілактики правопорушень неповнолітніх, звертає увагу на те, що у вітчизняній юридичній літературі широко вживається іноземний термін «профілактика», що об'єднує всі терміни, пов'язані з попередженням правопорушень. ..

діяльність щодо запобігання, запобігання та запобігання порушенням. Цей універсальний термін, на думку С. Поволоцької, дав можливість зарубіжним вченим уникнути «боротьби» термінів «попередження» та «попередження» злочинів, що існує в юридичній літературі [3, с. 14].

Із метою запобігання скоєнню дітьми адміністративних та кримінальних правопорушень підрозділи профілактики Національної ради Словацької Республіки??? повинні самостійно чи у співпраці з органами державного управління здійснювати такі загальні превентивні заходи: виявляти причини та умови, що призвели до адміністративних та кримінальних правопорушень, використовувати організаційні та практичні заходи щодо їх усунення; організація зустрічей з керівництвом закладів освіти та представниками батьківських комітетів; проведення в навчальних закладах лекційних та практичних занять, орієнтованих на формування свідомої поведінки дітей, навичок здорового способу життя [4].

Адміністративно-правова діяльність підрозділів ювенальної превенції регулюється багатьма актами законодавства. Таким чином, у системі регулювання виділяють кілька рівнів, що охоплюють організаційно-правові питання запобігання адміністративним правопорушенням залежно від їх юридичної сили, змісту, активності в просторі, часі та колі осіб, а саме:

- 1) міжнародно-правові акти, що увійшли до національного законодавства, ратифіковано Верховною Радою України;
- 2) Конституція України – нормативний акт вищої юридичної сили, політико-правового характеру, що визначає найважливіші аспекти боротьби зі злочинністю, захисту прав, свобод громадян, безпеки правопорядку тощо;
- 3) закони України, у тому числі кодифіковані, наприклад, Кодекс про адміністративні правопорушення, що визначає організаційні засади профілактичної роботи та боротьби з правопорушеннями;
- 4) підзаконні нормативні акти, що встановлюють форми та методи, порядок роботи органів міліції як суб'єктів профілактики адміністративних правопорушень [5, с. 130].

Слід зазначити особливості профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню дітьми адміністративних правопорушень, а саме:

- 1) вік, психологічні особливості, своєрідність соціально-правового статусу неповнолітніх;
- 2) невміння аналізувати питання профілактики правопорушень неповнолітніх у відриві від сім'ї, найближчого оточення, під впливом яких можуть розвиватися антигромадські настрої;
- 3) включення до предмета профілактичної діяльності правопорушень, що мають ознаки адміністративних, наукових підлітків, які не досягли віку адміністративної відповідальності;
- 4) здійснення у процесі профілактичної роботи з неповнолітніми щодо захисту їх прав та законних інтересів, реалізації додаткових правових гарантій для цієї категорії громадян;

5) використання у правозастосовчій практиці щодо неповнолітніх інших можливостей диференціації та індивідуалізації адміністративної відповідальності та форм її здійснення;

6) поєднання роботи за місцем проживання та діяльності неповнолітнього (робота чи навчання);

7) поєднання роботи з реабілітації особистості неповнолітніх та припинення джерел негативного впливу на них, із усуненням ситуацій, що сприяють делінквентній поведінці;

8) наявність великої кількості органів, установ та організацій, що займаються профілактичною роботою, як у структурі органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, так і приватних, благодійних, громадських організацій, фондів тощо;

9) необхідність спеціальної підготовки поліцейських, які спеціалізуються на роботі з дітьми [6, с. 186 - 187].

Такий захід, як поліцейський догляд за неповнолітнім віком до 16 років, який залишився без нагляду, має особливе значення в контексті дошкільних заходів для підрозділів ювенальної превенції. Закон дає поліцейському можливість піклуватися про осіб, які не досягли 16 років, як тих, хто не може нести повну відповідальність за себе. Таким чином, якщо така особа залишена без нагляду батьками, опікунами чи іншими особами, які несуть за неї відповідальність у встановленому законом порядку, такий догляд тимчасово покладається на поліцію в межах повноважень.

До осіб у віці від шістнадцяти до вісімнадцяти років, які вчинили адміністративні правопорушення, можуть бути застосовані заходи впливу, такі як зобов'язання публічно чи іншим чином вибачитися перед потерпілим, догана, догана або сувора догана та передача неповнолітніх батькам чи особистим особам, нагляд за їх заміною або під наглядом педагогічного чи трудового колективу за їх згодою, а також окремих громадян за їх бажанням.

Забезпечення профілактики адміністративних та кримінальних правопорушень серед дітей є важливою частиною організації міліції у справах неповнолітніх. Процес, що включає як одноразові, так і тривалі заходи, включає загальну та індивідуальну профілактику.

Тому під превентивною діяльністю поліції у сфері ювенальної превенції слід розуміти врегульовану адміністративно-правовими, організаційними, підзаконними актами державно-владну діяльність підрозділів ювенальної превенції ПЗ, орієнтовану на загальну та індивідуальну профілактику адміністративних та кримінальних правопорушень, виявлення та усунення причин. Умови, що сприяють вчиненню дітьми злочинів, слід усунути шляхом комплексу адміністративно-правових методів превентивного та примусового характеру, які також позитивно впливають на поведінку окремих дітей в Україні, її регіонах, сім'ї, на підприємствах, установах чи організаціях, незалежно від форм власності, за місцем проживання і до того ж забезпечують дотримання їх прав і свобод.

1. Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні: Указ Президента України від 24 травня 2011 р. № 597/2011. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/597/2011>.
2. Адміністративне право України: підруч. за заг.ред. Т.О.Коломоєць. Київ : «Істина», 2008. 457с.
3. Поволоцька С.Г. Діяльність органів внутрішніх справ по профілактиці правопорушень серед неповнолітніх (адміністративно-управлінське дослідження): дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2005. 214 с.
4. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей: наказ МВС України від 19 грудня 2012 р. № 1176. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0121-13>.
5. Школа С.М. Правові засади профілактичної роботи Національної поліції України. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2016. № 3. С. 129–132. URL : http://apnl.dnu.in.ua/3_2016/31.pdf
6. Квітка Я.М. Попередження адміністративних правопорушень серед неповнолітніх): дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2002. 226 с.

Шайда Олена Сергіївна,
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності

науковий керівник:
Рижкова Світлана Анатоліївна,
старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ «ТРАВМА- ВЕДМЕДІВ» ПОЛІЦІЄЮ У ПРОФІЛАКТИЦІ ПОСТТРАВМАТИЧНИХ СТРЕСОВИХ РОЗЛАДІВ У ДІТЕЙ

Одним із пріоритетних завдань, що має ставити перед собою сучасне суспільство, є виховання здорового як у фізичному, так і психічному плані покоління. Національна поліція у цьому процесі також займає певну ланку, адже проводить превентивну роботу з дітьми, захищає їх права та інтереси, допомагає у разі їх порушення. Тому вкрай важливим є знаходити нові способи вдосконалення механізму спілкування між поліцейськими та підростаючими громадянами нашої держави.

Однак, не завжди можливо контролювати всі процеси, що відбуваються навколо нас, адже часто трапляються ситуації, які наносять нищівний удар здоров'ю, і на жаль, до таких ситуацій частіше потрапляють діти.